

Äldrenämnden:

Beslut

Handläggare:

Magnus Bergman-Kyllönen

Ekonomiskt bokslut per september 2020

Äldrenämnden föreslås besluta

att godkänna ekonomiskt periodbokslut per september 2020.

Ärendet

Resultatet ackumulerat per september 2020 var en positiv avvikelse mot budgetramen på + 41 mnkr vilket var 4 mnkr bättre än resultatet per augusti. Överskottet utgör knappt 3 procent av nämndens totala budgetram i september.

Resultatutvecklingen per september liknar mycket den tidigare i år där samtliga verksamheter har ett överskott. Nämndens större externa intäkter (taxor och avgifter, hyresintäkter m.m.) har ett visst negativt utfall mot budget medan kostnaderna är klart lägre än budgeterat.

En väsentlig förklaring och grund till nämndens ekonomiska överskott förklaras av att kostnaderna netto (intäkter – kostnader) dels lyckats hållas på en stabil nivå, dels på en lägre nivå än åren innan. Detta har skett via omfattande vidtagna resultatförstärkande åtgärder både på intäcks- och kostnadssidan under 2018, 2019 och inför 2020. Åtgärderna och utfallet av dessa har lagt en god grund till kostnadsläget inför och under 2020. Utöver det bedöms den volymminskning som skett under sommaren 2020 inom flertalet områden, i spåren av Corona-pandemin, bidra till att göra överskottet än större än vad det annars skulle vara.

September månads ekonomiska resultatutfall indikerar inget behov av förändring gällande nämndens prognosticerade helårsresultat på + 31 mnkr.

Ärendet innehåller följande:

Analys av ekonomisk ställning per verksamhet mot budget, prognos och 2019.

Resultat för systemledning och egen regi mot budget och föregående år.

1. Ekonomisk ställning per verksamhet

Nedan redovisas ekonomiskt resultat och analys per verksamhet för nämnden.

Tabell 1. Resultat per september 2020 mot budget, prognos och föregående år.

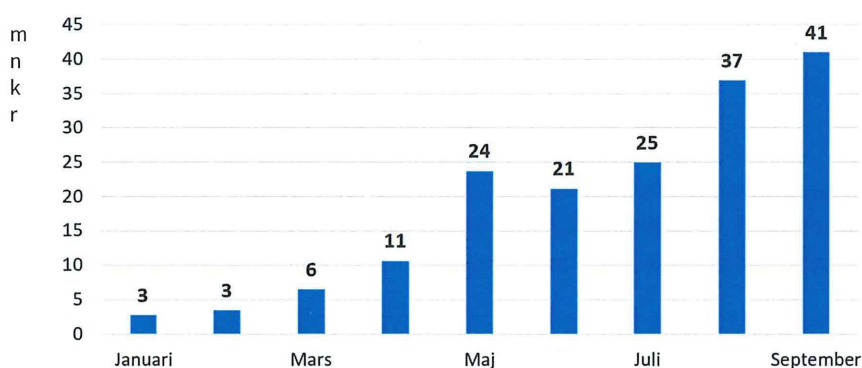
Resultat per sept	tkr	Överskott i % av budgetram	tkr	tkr	tkr
Totalt per verksamhet	2020		Avvikelse mot budget	Avvikelse mot prognos	2019
Politisk verksamhet	127	9,0%	127	31	-296
Förebyggande verksamhet	2 508	5,8%	2 508	454	4 625
Ordinärt boende	31 342	5,3%	31 342	433	17 223
Särskilt boende	7 182	0,9%	7 182	1 635	-29 891
Totalt	41 158	2,9%	41 159	2 553	-8 339

Det positiva resultatet på totalen mot budget uppgår till + 41,2 mnkr för nämnden per september vilket motsvarar knappt 3 procent av budgetramen. Resultatet motsvarande period 2019 var – 8,3 mnkr.

Samtliga verksamheter har ett överskott per september. Avvikelsen mot prognos kan ses som marginell generellt inom nämndens samtliga verksamheter.

I diagram 1 nedan illustreras nämndens resultat månadsvis under 2020.

Diagram 1. Resultat (överskott) per månad 2020 för äldre- och vårdnämnden

Som framgår av diagram 1 ovan hade nämnden redan ett överskott och stegrande sådant första tertialet i år, alltså innan Coronapandemin på allvar började påverka verksamheterna. Från och med maj månad började nämnden erhålla kompensation för uppkomna merkostnader som följde av pandemin ute i verksamheterna vilket utökade tidigare överskott än mer.

Tilläggs kan att per september har inte alla merkostnader till följd av pandemin bokats upp i bokslutet då osäkerhet råder kring vilken kompensation som kommer erhållas från staten för dessa. Än så länge har 70 procent av nämndens merkostnader från pandemin bokats upp som förväntad intäkt från staten varför potential finns att boka upp mer intäkter såvida besked erhålls från staten.

1.1. Särskilt boende

Särskilt boende har ett resultat på + 7,2 mnkr per september (0,9 % av budgetramen). Både intäkter och kostnader har positiva avvikelser mot budget på totalen. Dessutom har egen regi en budget i balans inom särskilt boende per september om intäkter från staten erhålls i den utsträckning som det ansökts om

och även med beaktande av det effektiviseringskrav som sattes för särskilt boende egen regi inför 2020 (c a 10 mnkr).

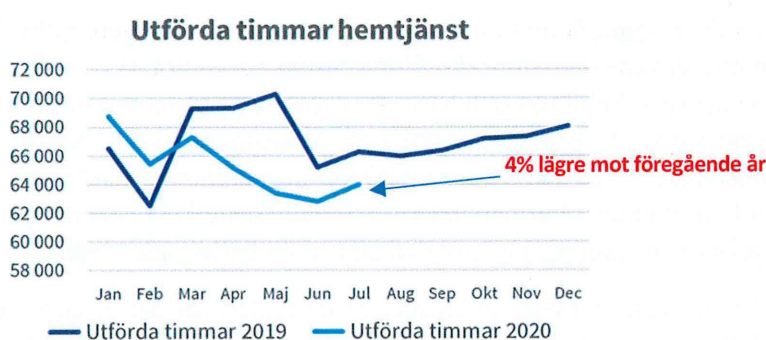
1.2. Ordinärt boende

Ordinärt boende hade en positiv avvikelse mot budget på + 31,3 mnkr i september. Både intäkter och kostnader har en positiv avvikelse mot budget. Inom hälso- och sjukvård och korttidsverksamhet, som är delar av ordinärt boende, har relativt mycket resultatförstärkande åtgärder vidtagits senaste två åren vilket både ökat intäkterna men också minskat kostnadsbasen (*se även avsnitt 2 nedan*). Denna kostnadsbas har till stora delar lyckats hållas på den lägre nivån vilket lagt en god grund för ett bättre resultat som helhet inom ordinärt boende även för 2020.

Utöver ovan har även volymen inom flera delar av ordinärt boende minskat under våren och sommaren i år som en följd av Coronapandemin vilket bidragit ytterligare till att förstärka överskottet inom ordinärt boende.

I diagram 2 nedan framgår volymminskningen totalt inom hemtjänst mot 2019.

Diagram 2. Volym utförda timmar hemtjänst 2019 - 202007

1.3. Öppna insatser

För öppna insatser noteras en positiv avvikelse mot budget på 2,5 mnkr. Inom öppna förebyggande verksamheten är det lägre kostnader som påverkat resultatet. I och med stängning av delar av denna verksamhet har det varit lägre personalkostnader och kostnader för material än vad som budgeterades för.

2. Nettokostnadsutveckling äldreomsorgen i Uppsala kommun

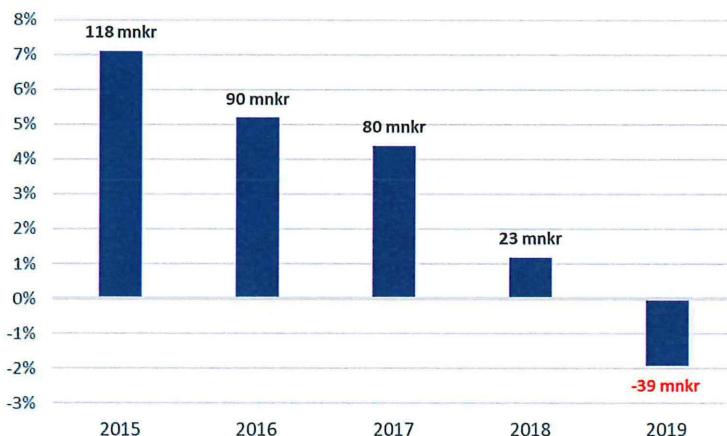
Nämndens nettokostnader (intäkter - kostnader) ska inte överstiga tilldelad budgetram för att ha en budget i balans. Förvaltningen har under både 2019 och inför 2020 arbetat aktivt med resultatförstärkande åtgärder inom flertalet områden, både på intäkts- och kostnadssidan. Dessa rör bland annat:

- Nya och höjda taxor och avgifter mot brukare (*högre intäkter*),
- Minskat antal korttidsplatser (*minskade kostnader*),
- Minskade fastighetskostnader inom framförallt korttidsvård,
- Ändrade ersättningsformer och nivåer inom särskilt boende och hälso- och sjukvård (*minskade kostnader*).

En illustration och kvittens på detta arbete illustreras nedan gällande nettokostnadsutvecklingen i Uppsala kommuns äldreomsorg de senaste åren mot

en så kallad *referenskostnad* som beräknas för varje kommun i landet och som indikerar vad äldreomsorgen bör kosta i en kommun givet struktur och andel äldre.

Diagram 3. Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg Uppsala kommun 2015 – 2019

Av diagram 3 ovan framgår att nettokostnaderna för första gången under 2019 var lägre än den referenskostnad Uppsalas äldreomsorg mäts mot, d.v.s. 39 mnkr lägre än vad äldreomsorgen beräknas och förväntas kosta i Uppsala kommun. Tidigare år har äldreomsorgen i Uppsala kommun varje år kostat mer än beräknad referenskostnad (ex. år 2017 kostade den 80 mnkr mer än statistiskt förväntat). Detta visar att långt innan Coronapandemin började hade kostnadsutvecklingen stadigt och relativt mycket sänkts mot den statistiskt beräknade kostnaden.

Grunden till dagens ekonomiska överskott för nämnden har därför lagts genom denna nettokostnadsutveckling och att kostnaderna även för i år behållits på denna lägre nivå. Så även om diagram 3 ovan illustrerar utvecklingen till och med 2019 så visar denna att kostnadsbasen vid ingången av 2020 varit betydligt lägre än tidigare år och klart underlättat resultatutvecklingen även i år. Per september ackumulerat uppgick budgetramen till 1 435 mnkr och nettokostnaderna uppgick till 1 394 mnkr vilket således förklarar den positiva avvikelser mot budget.

2.1. Systemledning

Nedan visas resultatet för systemledning per september i år mot budget och mot 2019.

SYSTEMLEDNING	sept Resultat 2020	sept Budget 2020	sept Resultat 2019
Belopp i tkr			
Taxor och avgifter	110 449	112 226	102 937
Bidrag	55 432	51 127	53 305
Försäljning av verksamhet	27 596	28 528	36 212
Hyror och arrenden	56 625	60 834	58 033
Summa intäkter	250 102	252 716	250 487
Lämnade bidrag	-5 268	-5 763	-8 605
Köp av huvudverksamhet	-1 338 995	-1 376 974	-1 299 169
Personalkostnader	-54 430	-56 769	-53 543
Lokalkostnader	-135 681	-137 519	-159 300
Övriga kostnader	-17 579	-21 247	-20 755
Kommungemensamma kostnader	-59 400	-60 605	-42 928
Avskrivningar & finansnetto	-2 137	-2 483	-2 165
Summa kostnader	-1 613 489	-1 661 359	-1 586 466
Kommunbidrag	1 434 980	1 434 980	1 377 430
Resultat	71 594	26 336	41 451

Resultatet för systemledning var + 71,6 mnkr per september. Samma trender gällande intäkter och kostnader för systemledning fortsätter överlag även i september.

2.2. Egen regi

Nedan visas resultatet för egen regin per september mot budget och föregående år.

EGEN REGI	sept	sept	sept
Belopp i tkr	Resultat	Budget	Resultat
	2020	2020	2019
Taxor och avgifter	1 033	868	1 056
Bidrag	34 513	903	6 070
Försäljning av verksamhet	943 425	954 786	865 279
Hyror och arrenden	40	0	5
Summa intäkter	979 011	956 557	872 410
Personalkostnader	-803 514	-796 196	-733 646
Lokal- och fastighetskostnader	-12 932	-12 364	-11 945
Kommungemensamma kostnader	-32 254	-32 294	-30 105
Inhyrd personal	-33 309	-17 456	-27 184
Övriga kostnader	-125 404	-122 806	-118 029
Avskrivningar & finansnetto	-2 034	-1 776	-1 293
Summa kostnader	-1 009 446	-982 893	-922 201
Resultat	-30 435	-26 336	-49 791

Resultatet för egen regin var -30 mnkr per september. Utfallet är, trots den negativa avvikelser på totalen, en markant förbättring mot föregående år samma period. Särskilt boende egen regi når en budget i balans per september om hänsyn tas till att kompensation från staten ges för de merkostnader som uppkommit som en följd av Coronapandemin. I egen regin som helhet har 70 procent av merkostnaderna till följd av pandemin bokats upp som intäkt per september varför den negativa avvikelser på totalen varit mindre mot budget om hela den förväntade kompensationen bokats upp per september.

Carina Juhlin

Förvaltningsdirektör

